

Društvo mediatorjev
Slovenije

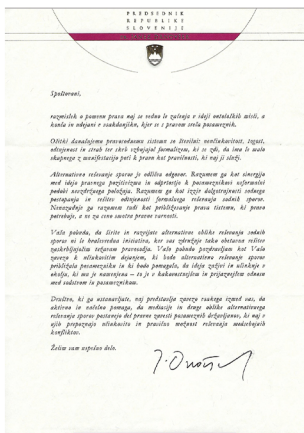
20.

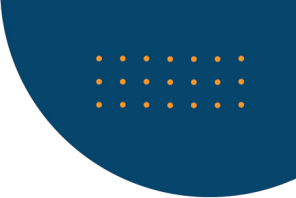
obletnica

Društva mediatorjev Slovenije

pregled 20 let obstoja

PREGLED PRVIH 10 LET OBSTOJA

Mag. Gordana Ristin

Avtor

Dne 5. septembra 2006 je skupina mediatorjev delujočih v sistemu sodišču pridružene medicije, v prostorih Pravne fakultete v Ljubljani, ustanovila Društvo mediatorjev Slovenije (DMS). Medicijo so v Slovenijo prinesli in uvedli sodniki po študijskem potovanju v Bostonu konec 2001.

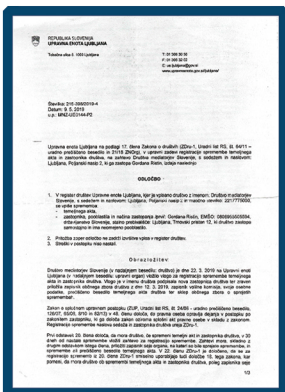
Naloge DMS so določene v pravilih DMS: razvijanje, izvajanje in promocija medicije in izobraževanje mediatorjev. Lotili smo se priprave in izvajanja programa osnovnega in nadaljevalnih izobraževanj za mediatorje.

Povezali smo se z drugimi mediatorji v Sloveniji in v tujini. Postali smo člani EMNI (Evropska mreža za medicijo) in SEEMF (Mediacijska mreža za JV Evropo). Organizirali smo odlično regionalno konferenco z mednarodno udeležbo in predavatelji (med drugimi prof. Nils Christie in Jeremy Lack). Pričeli smo s številnimi izobraževanji, tako s tujimi trenerji (Lynn Cole, prof. Jay Folberg, Susan Yates, Bill Marsh) kot tudi z domačimi specialisti na področju psihologije (dr. Polona Matjan, dr. Zoran Milivojević, prof. Peter Praper). Tako opremljeni smo se lahko lotili bolj zahtevnih primerov.

Namen bele knjige o mediciji je, da bi vsem trem vejam oblasti ponudili ogrodje, ki bi ga nato pristojni lahko uporabili kot osnovo za sprejem nacionalne strategije na področju mirnega reševanja sporov, manjkajočih predpisov in vprašanj financiranja. Strokovnjaki s področja medicije so predstavili prispevke o posameznih področjih medicije. Gre za programski dokument o mediciji v skoraj vseh vrstah sporov.

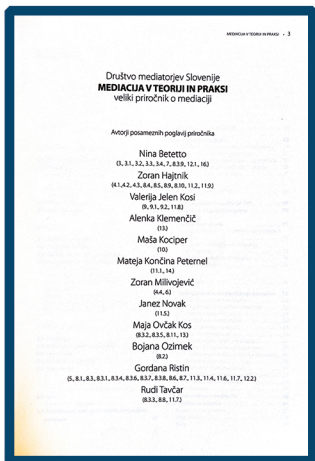

Tudi zato smo 29.9.2008 dobili status društva v
javnem interesu.

Razvijali smo nove oblike delovanja. Tako sta
Gordana Ristin in Rudi Tavčar vodila prvo uspešno
okoljevarstveno mediacijo. Organizirali smo uspešne
konference o promociji mediacije, o mediaciji v
gospodarskih sporih, številna izobraževanja za
mediatorje in izobrazili trenerje mediatorjev.

Leta 2011 je DMS izdalo knjigo: Mediacija v teoriji in
praksi, skupaj je bilo 12 soavtorjev. Knjiga je učbenik
pri številnih študijskih programih in je razprodana.
Cilji knjige so: edukativne narave (za stranke,
mediatorje in vse, ki si želijo pridobiti znanje o
mediaciji), skrb za skladen in doktrinirano podprt
razvoj mediacije in zlasti informativne narave.

Poleg pregleda pravnih podlag, knjiga vsebuje tudi osnovna znanja o konfliktu, fazah mediacijskega postopka, tehnikah mediiranja, pregled po vrstah sporov in predvsem ima vrsto napotkov in praktičnih primerov. Vsi avtorji so mediatorji, ki tudi izvajajo mediacijo v praksi.

Zlasti uspešna je bila Konferenca ob 10. obletnici DMS (26. in 27.9.2016) o postopku sprave (rekonciliacija). Nastopili so domačimi in tuji predavatelji. Med tujimi sta bila: prof. Tim Chapman iz Univerze v Belfastu in Dag Hareide iz Norveške. Rezultat je bil vzorec postopka sprave.

2015-2026

DESETLETJE RAZVOJA,
POVEZOVANJA IN PROFESIONALIZACIJE

Aleksander Jakobčič

Avtor

Obdobje med letoma 2015 in 2026 je zaznamovalo postopno utrjevanje mediacije kot prepoznanega načina mirnega reševanja sporov v Sloveniji, hkrati pa tudi razvoj društva iz strokovnega združenja mediatorjev v pomembnega sogovornika pri vprašanjih razvoja mediacije, alternativnega reševanja sporov in kulture dialoga.

V tem obdobju je DMS nadaljevalo svoje temeljno poslanstvo in sicer širjenje znanja o mediaciji, povezovanje mediatorjev različnih strok ter razvoj kakovostnih programov usposabljanja. Obenem pa je društvo postopoma prevzemalo tudi širšo razvojno vlogo: sodelovalo je v strokovnih razpravah o prihodnosti mediacije, povezovalo domače in tuje strokovnjake, sodelovalo z državnimi institucijami ter spodbujalo razvoj novih oblik izobraževanja in strokovnega delovanja.

OD UTRJEVANJA STROKE DO PROFESIONALIZACIJE

V prvih letih obravnavanega obdobja je bilo delovanje društva usmerjeno predvsem v utrjevanje mediacije kot strokovne dejavnosti. Osnovna in nadaljevalna usposabljanja mediatorjev so ostala osrednja dejavnost društva, saj so predstavljala temelj za razvoj kakovostnih mediacijskih storitev in oblikovanje strokovne skupnosti mediatorjev.

DMS je nadaljevalo tradicijo organiziranja strokovnih srečanj, konferenc in okroglih miz, na katerih so se srečevali mediatorji, gospodarstveniki, sodniki, odvetniki, akademiki in drugi strokovnjaki. Takšna srečanja so pomembno prispevala k izmenjavi izkušenj ter krepitvi strokovnih standardov na področju mediacije.

V tem obdobju se je mediacija v Sloveniji vse bolj uveljavljala kot prepoznan postopek mirnega upravljanja konfliktov. Društvo je pri tem aktivno sodelovalo v strokovnih razpravah o razvoju zakonodaje, kakovosti mediacijskih storitev ter položaju mediatorjev v pravnem sistemu.

Posebna pozornost je bila namenjena tudi področjem družinske, gospodarske in delovnopravne mediacije, kjer se je pokazala potreba po dodatni specializaciji mediatorjev ter razvoju naprednejših oblik usposabljanja.

DIGITALIZACIJA IN NOVA RAZVOJNA FAZA

Pandemija COVID-19 je pomembno vplivala tudi na področje mediacije. Tako kot številne druge organizacije se je tudi DMS soočilo z izzivom prenosa dela aktivnosti v spletno okolje. Hkrati pa je prav to obdobje pokazalo, da je mogoče mediacijo uspešno izvajati tudi na daljavo.

Društvo je postopoma razvijalo nove oblike spletnega izobraževanja, *webinarjev* in strokovnih srečanj. Izkušnje iz tega obdobja so prispevale k večji dostopnosti izobraževanj in omogočile vključevanje strokovnjakov iz različnih okolij.

Pomemben mejnik predstavlja tudi izdaja jubilejne publikacije ob petnajstletnici delovanja društva leta 2021, ki je prvič na enem mestu sistematično predstavila zgodovino mediacije in razvoj Društva mediatorjev Slovenije. Ta publikacija je pomenila pomemben korak pri dokumentiranju zgodovine društva in njegovega prispevka k razvoju mediacije v Sloveniji.

KREPITEV STROKOVNE SKUPNOSTI IN ŠIRJENJE ZNANJA

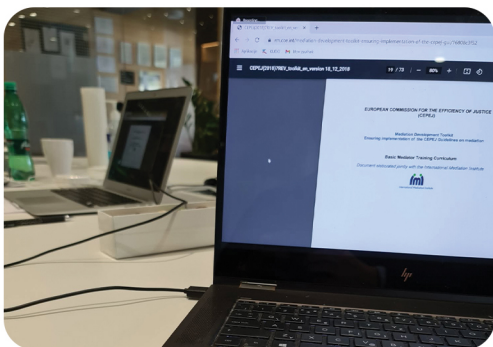
Po letu 2021 je DMS okrepilo dejavnosti na področju strokovnega informiranja in širjenja znanja. Na spletni strani društva je bilo objavljenih več kot trideset strokovnih in poljudnih prispevkov, namenjenih tako mediatorjem kot širši javnosti. Med objavljenimi prispevki so bile obravnavane teme s področja družinske, gospodarske in sodne mediacije, upravljanja konfliktov ter razvoja mediacijske stroke.

Po letu 2021 je DMS okrepilo dejavnosti na področju strokovnega informiranja in širjenja znanja. Na spletni strani društva je bilo objavljenih več kot trideset strokovnih in poljudnih prispevkov, namenjenih tako mediatorjem kot širši javnosti. Med objavljenimi prispevki so bile obravnavane teme s področja družinske, gospodarske in sodne mediacije, upravljanja konfliktov ter razvoja mediacijske stroke.

MEDNARODNO POVEZOVANJE IN REGIONALNO SODELOVANJE

Pomembna značilnost razvoja DMS v zadnjem desetletju je tudi okrepljeno mednarodno sodelovanje. Društvo je vzpostavljalo in utrjevalo stike s sorodnimi organizacijami v regiji ter sodelovalo na različnih mednarodnih dogodkih.

Posebej pomemben mejnik predstavlja regionalna konferenca »Mediacija – kje smo in kam gremo?«, ki sta jo leta 2025 skupaj organizirala Društvo mediatorjev Slovenije in Hrvaško društvo mediatorjev (HUM). Konferenca je ob devetnajsti obletnici delovanja društva odprla razpravo o prihodnjem razvoju mediacije, vlogi obveznega informativnega srečanja, profesionalizaciji mediatorjev in prihodnjih izzivih stroke. Konferenca je potekala v Ljubljani in Zagrebu ter dodatno utrdila regionalno sodelovanje na področju mediacije.

Pomembno vlogo ima tudi Mediacijski center DMS, ki omogoča izvajanje mediacij v različnih vrstah sporov ter prispeva k večji dostopnosti mediacijskih storitev. Društvo je hkrati vpisano v register izvajalcev izvensodnega reševanja sporov (IRPS), s čimer aktivno sodeluje tudi na področju reševanja potrošniških sporov.

Leta 2026 je društvo na občnem zboru organiziralo strokovno okroglo mizo o sodelovanju otroka v mediaciji v družinskih sporih, kar kaže na nadaljnje prizadevanje za razvoj specializiranih področij mediacije in vključevanje aktualnih strokovnih vprašanj v delo društva.

Dvajsetletnica DMS predstavlja pomemben mejnik, vendar predvsem kot izhodišče za prihodnji razvoj. Mediacija danes ni več razumljena zgolj kot alternativa sodnemu postopku, temveč vse bolj kot nujna družbena kompetenca, ki omogoča učinkovito upravljanje konfliktov v družini, gospodarstvu, javnem sektorju in širši družbi.

Prav zato ni naključje, da je osrednja konferenca ob dvajsetletnici društva naslovljena »Mediacija kot odgovor na izzive sodobnega časa: od alternative do nujne družbene kompetence«. Naslov povzema tudi razvojno pot društva v zadnjem desetletju: od utrjevanja mediacije kot strokovne dejavnosti do razumevanja mediacije kot pomembnega družbenega mehanizma za krepitev dialoga, sodelovanja in mirnega reševanja sporov.

VIZIJA

DRUŠTVA MEDIATORJEV SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2026-2036

Aleksander Jakobčič

Avtor

Dvajset let delovanja Društva mediatorjev Slovenije predstavlja pomemben mejnik in izhodišče za prihodnost. Če je bilo prvih dvajset let namenjenih uveljavljanju mediacije v Sloveniji, bo naslednje desetletje zaznamovano z njeno profesionalizacijo, razvojem kakovostnih izobraževanj, krepitvijo strokovnih standardov, mednarodnim povezovanjem ter širjenjem kulture dialoga.

Osrednje vodilo DMS ostaja prepričanje, da konflikt sam po sebi ni problem, temveč naravni del odnosov in družbe. Ključno je, kako ga naslavljamo. Prihodnost vidimo v družbi, ki konflikte obravnava konstruktivno in sodelovalno ter v kateri mediacija ni zgolj alternativa sodnemu postopku, temveč uveljavljen proces mirnega upravljanja konfliktov.

Poseben poudarek bomo namenili mladim generacijam mediatorjev, mentorstvu, prenosu znanja in njihovem strokovnemu razvoju. Želimo si tudi, da bi veščine dialoga, poslušanja, pogajanj in mirnega reševanja konfliktov postale temeljne življenjske kompetence prihodnjih generacij.

Tehnološki razvoj, digitalizacija in umetna inteligenca prinašajo nove priložnosti tudi za mediacijo. DMS bo spodbujal uporabo tehnologij, ki izboljšujejo dostopnost mediacije in izobraževanj, ob ohranjanju človeškega stika, spoštovanja, zaupnosti, nepristranskosti in avtonomije strank. Tehnologija mora ostati orodje v službi človeka in ne nadomestilo za dialog.

V naslednjem desetletju želimo prispevati k temu, da dialog, sodelovanje in mirno reševanje sporov postanejo samoumeven del družbene kulture. Vizija DMS je družba dialoga, odgovornosti in sodelovanja, v kateri je mediacija naraven način soočanja s konflikti.

